

man ikke foretage disse Nedsættelser. Jeg tillægger ikke det Vægt, at den foreslaede Nedsættelse fører til, at nogle af disse Inspektoreres undergivne kan faa samme Lønning som Inspektorerne selv, idet den højeste Amanuensisløn er 4,000 Kr., og det er netop Begyndelseslønnen for en Inspektor. Det jeg har sagt hidtil, har drejet sig om det formelle, at Inspektorerne i Virkeligheden er uafhængige Direktører. Derimod det vigtigste er det reelle, at den rene Videnskab nyder ret tarvelige Kaar her i Landet, langt tarveligere end i Nabolandene, og det er ikke noget, vi som Nation skal være stolte af. Indehaverne af de tilsvarende Stillinger, som Museumsinspektører eller Intendenter i Sverige, faar straks Titel af Professor og en Løn af 8,000 Kr. Det er en af Maalestokkene. Man kan saa sige, at vi har ikke Raad til at nærme os de svenske Forhold, og jeg nævner det ogsaa kun til Sammenligning. Unge Mennesker, der her hjemme føler Trang til at dyrke den rene Videnskab, bliver ikke drevet dertil af Pengebegærlighed. Man kan vælge at blive Jurist, fordi en Sagførers mere eller mindre glimrende Løbebane kan foresyæve en, eller man kan vælge at blive Ingeniør, fordi der ogsaa paa den Maade kan være meget at tjene. Men der er ingen Fare for, at nogen bliver Naturforsker for Penges Skyld. Tværtimod! Jeg kender dette af personlig Erfaring, fordi jeg som ung Student var ved at gaa denne Vej. Jeg ved, hvorledes Professorer og Indehaverne af de faa Stillinger paa dette Omraade fraraader enhver at gaa den Vej og fremhæver, at der er ingen Eksistensmulighed i Danmark for Dyrkere af ren Videnskab. Saadanne Advarsler frugter ikke, og de frugtede heller ikke paa mig — det er andre Begivenheder, der har drevet mig bort fra denne Vej. Unge Mennesker ledes i Regelen af Idealitet, i den Alder tager de ikke Hensyn til Penge, de tænker ikke paa, at der rimeligvis kommer den Dag, da de gifter sig og bliver Fædre til en større eller mindre Børneflokk og opdager, at de ikke kan leve af Luften. Man vælger sin Levevej paa Grund af indvortes Kald.

Jeg er meget glad ved, at Udvalget egentlig har foreslaet at forhøje Lønnen

for den yngre Klasse af naturhistoriske Videnskabsmænd, som Udvalget har kaldt Amanuenses ret betydeligt. Der sidder mellem dem, uagtet man kalder dem den yngre Klasse, ikke saa faa, der ikke er unge, og som er Bærere af et meget betydeligt videnskabeligt Navn, og som hidtil har siddet paa Lønninger, der staar i et tragisk Misforhold til, hvad Livet kræver af dem. Men over denne yngre Klasse skulde der gerne være nogle enkelte Topstillinger. Hovedpunktet for mig er ikke det formelle, men dette, at disse 3 Stillinger som Inspektører er de eneste Topstillinger paa det her omhandlede videnskabelige Omraade her i Landet. Der burde være enkelte saadanne Topstillinger af den Beskaffenhed, at de satte en Mand, hvis Virksomhed forud var anerkendt, i Stand til at leve sorgfrit og dyrke sin Videnskab uden økonomiske Bekymringer.

Disse Stillinger som Inspektører plejer at være beklædte med betydelige, endog fremragende Videnskabsmænd. Jeg vil nævne nogle af de nærmeste Forgængere for de nuværende Inspektører; den enes Forgænger var Professor Lütken, som var en anset og fremragende Videnskabsmand. Den andens var Schiødte, som var en europæisk berømt Videnskabsmand. Disse Mænd kunde ikke naa videre end til disse Inspektorstillinger, fordi der ikke fandtes højere Stillinger, naar man ikke var Professor i Zoologi ved Universitetet, hvad ikke alle 3 kunde blive. Netop Schiødtes Navn er Eksemplet paa, hvad jeg her har omtalt, for han var i en Aarrække af Konsistorium udnævnt til Formand for Museumsraadet, fordi han var den store Videnskabsmand. Men ved disse Stillinger er det ikke Arbejdet som Tjenestemænd ved Museet, der er Maalestokken for deres Værdi. Vi savner egentlig her i Landet, hvad man har visse Steder i Udlandet, noget, man kan kalde Præbender, Stipendier, som man giver til en Mand, der har vist sig som en fremragende Forsker, og som er ubemidlet, idet man siger til ham: Værs'god, her er saa og saa mange Tusinde Kroner om Aaret, der forlanges ikke andet af dig, end at du fremdeles dyrker den Videnskab, du hidtil har udmærket dig saa stærkt i. Vi har ikke saadanne Legatkilder eller Statsmidler. Det eneste,